

[svart på vitt om eu]

EU kan inte reformeras

Innehåll

Nej till EU:s skriftserie nr 1 2019

Första upplagan, maj 2019

Redaktör: Jan-Erik Gustafsson

Omslagsbild: Robert Nyberg

Grafisk form: Kerstin Nordqvist

Tryck: DanagårdLiTHO AB, Göteborg 2019

- Bilaga till Kritiska EU-fakta

FÖRORD	4
Framväxten av den Europeiska unionen	5
Europaparlamentet	
- en nödvändig kuliss för EU-eliten	10
En ny elit påverkar EU	19
Militariseringen av EU	22
EU-imperialismen	30
Återta staten!	36

FÖRORD

Den 26 maj är det val till EU-parlamentet. Samtliga riksdagspartier (inklusive Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna) säger sig nu vilja reformera EU inifrån eller försöka göra EU vassare. När det inte längre finns något parti i riksdagen som aktivt driver frågan om utträde kommer samtliga riksdagspartier att undvika att kritisera och ens diskutera EU-grundläggande marknadsliberala institutioner. Istället riskerar vi att få en urvattnad EU-valkampanj, där partierna försöker konkurrera ut varandra med ett antal ”bekväma” och prioriterade frågor inom ramen för EU-systemet, som t.ex. att profilera sig på klimatkrisen, brottsbekämpning och terrorism, jämställdhet och migration.

Sveriges inflytande i EU är som den lilla fisken som försöker ta sig in i den stora valfiskens mun. Efter att Lissabonfördraget trädde i kraft 2009 är Sveriges röststyrka i ministerrådet 1,8 procent. Det dominerande medlemslandet Tyskland har en röststyrka som är nio gånger så stor. Efter Brexit har Sverige 21 av 701 platser i EU-parlamentet, vilket är mindre än 3 procent.

Med alla EU:s kriser består tveksamheten. Endast 51 procent röstade i EU-valet 2014. En statlig utredning ”EU på hemmaplan” (SOU 2016:10) konstaterade som allmän slutsats att det i Sverige ”i stort sett råder politisk tystnad på EU-nivån”. En bidragande orsak är också bristen på kritiskt granskande journalistik och debatt. Det mesta av EU:s beslut sker med så liten uppmärksamhet som möjligt, allt ifrån riksdagens EU-nämnd till EU-parlamentet, EU:s ministerråd, Kommissionen, Europeiska centralbanken, EU-domstolen och inte minst Europeiska rådet, toppmötena.

Även om EU-opinionen fluktuerar så består EU:s grundläggande strukturella problem och en gradvis utveckling mot en överstatlig union med alltmer makt, även militär sådan.

Per Hernmar

Ordförande Folkrorelsen Nej till EU

Framväxten av den Europeiska unionen

Bakgrunden

Övergången till Jordbruk för 10 000 år sedan innebar att människan blev bofast och att byar och städer växte fram. Det innebar också att större territoriella statsbildningar uppkom. Religion och tradition dominerade livet och kulturen. Kungadömen var den dominerande statsformen.

Med industrialiseringen förändrades världen i grunden. Boktryckarkonsten och den allmänna folkskolan skapade nationella identiteter inom de moderniserade staterna. Urbaniseringen tilltog, välståndet steg, handel och kommunikationer växte. Världshandeln dominerades av varor. Ett centrum - utkantsförhållande uppkom, där tidiga industristater kolonialt utnyttjade senare länder.

Grunden för det internationella systemet var rumsligt avgränsade nationalstater där politisk makt hade företräde framför den sektorsvisa privata ekonomiska. De politiska striderna dominerades av frågor kring demokrati och välfärdens fördelning. I Sverige växte folkhemmet fram. Den existerande statsrättsliga avgränsningen och den nationella kulturen sågs som naturgiven och var en icke-fråga.

Genom datorns och internets uppkomst i nutid, transformerades världen i grunden för tredje gången. Informationssamhällen är grundläggande annorlunda. Världen blir informativt hopkopplad, en ökande andel beslut fattas av artificiella och autonoma system. Människans vardagstid används alltmer till aktiviteter via cybernetiska servosystem, vid sidan av den fysiska vardagen. Tjänstehandeln har exploderat och de finansiella symbolsystemen har digitaliserats och globaliserats.

Därmed har mycket makt gått över från demokratiska nationalstater till sektorsvist avgränsade globala ekonomiska maktbärare (företag) och till den supranationella byråkratin EU.

Den demokratiska arenans maktförlust var inte oundviklig. Genom sin demokratiska förankring och legitimitet, och genom att sitta på lag-

stiftningsmakten kunde den hävdat och försvarat sin makt. Att så inte skedde berodde på två faktorer:

Den ena var den nyliberala ideologins triumf. Denna välkomnade och underlättade både den ekonomiska sfärens tillväxt till hegemoni ("globalisering, frihandel") och den oreflekterade övergången till massdistractionssamhällen ("framåtskridande"). Den andra var framväxten av den Europeiska Unionen. Dessa två hänger samman.

Framväxten av EU

De första stegen i EU:s framväxt togs mot slutet av industrieran. De större europeiska nationalstaternas globala makt hade krympt, dels som följd av världskriget och en begynnande avkolonisering, dels som följd av den relativa makttillväxten hos USA och Sovjet. De äldre nationalstaterna var för små för att kunna dominera världen som förr. Och tanken att demokratiskt och jämlikt nöja sig med att styra sig själv var oacceptabel för gamla koloniala förtryckare. Lösningen var (en) större skala. Både de politiska och de ekonomiska eliterna pressade på för mer överstatlig integration. Detsamma gjorde USA av geopolitiska skäl under det kalla kriget, man behövde en stark allierad mot Sovjet.

Steg på vägen

60 år. Allt större, allt mer överstatligt:

- Kol och stålunionen var det första steget; en sektorsvis överstatlighet, för att strukturrationalisera kol- och stålindustrierna i de inre sex staterna. Detta var en viktig åtgärd under det kalla krigets första år.
- EDC, European Defence Community, var ett ambitiöst försök i samband med Koreakriget att upprätta en överstatlig europeisk krigsmakt. USA drev på, men förslaget – som godkändes av Västtyskland – föll i den franska generalförsamlingen.
- Romfördraget som kom 1957, blev den valda vägen mot ett Europas förenta stater, sedan EDC fallit: Först en fullskalig ekonomisk integration – säljbar som "oförargligt ekonomiskt samarbete" – sedan den logiska politiska och statsrättsliga överbyggnaden.

Emellertid gynnade detta vägval den nyliberala ideologins tillväxt till fördragsfäst ekonomisk doktrin.

- EG – de europeiska gemenskaperna (EEC, Kol och Stål, EUROATOM) slås sedan samman.
- EU – med Maastrichtfördraget etableras en gemensam valuta, centralbank och penningpolitik. Därmed byter EG namn till det mer rättvisande EU, den europeiska unionen.
- Lissabonfördraget
Och med Lissabonfördraget tas det definitiva steget mot en nyliberal överstatlighet, en fullbordad statsbildning.
- Jämsides med den allt större integrationen, överstatligheten, löper en geografisk expansion: EU har vuxit från 6 till 28 stater.

EU:s struktur

Maktstrukturen cementerar en fortgående koncentration av makt till Unionsnivå, liksom en avreglerad, nyliberal ekonomisk politik.

- Kommissionen har ensamrätt på att föreslå nya eller ändra existerande lagar. Den är också en byråkratisk organisation, helt intresserad av att öka sitt inflytande. Detta innebär en för evigt tätare Union. ("An ever closer Union")
- EU-Parlamentet har ett begränsat inflytande. Det är dock den enda direktvalda institutionen. Det är uppdelat i alleuropeiska partigrupper. Det gör också detta till förespråkare för en evigt tätare Union.
- Den tredje centrala beslutsinstitutionen är ministerrådet. Detta är den enda institution som företräder delstaterna. Dessas representanter kommer dock från den verkställande sidan i delstaterna. Så inte heller denna ger medborgarna demokratiskt inflytande.
- En fjärde central institution är ECB, den europeiska centralbanken, som självständigt sköter euron och penningpolitiken, förbjudna att lyssna på någon. Också denna flyttar makt från delstaterna och medborgarna, till unionen och storföretagen.

- Den femte institutionen är EU-domstolen. Denna har mandat att tolka författningens och EU-lagars innebörd. Dess tolkningar har konsekvent utvidgat den federala nivåns verkansrets. Den har också konsekvent ökat kapitalets frihet och makt genom sina tolkningar

EU är odemokratiskt, imperiellt och skadar miljön

EU-systemet innehåller bestående mycket allvarliga brister. Det gäller demokratiska brister, helt otillräcklig miljöpolitik, imperiell upprustning, en ekonomisk grundstruktur som drastiskt ökar klyftorna mellan människor bl.a.

- Författningen föreskriver vilken politik som får föras. Den föreskrivna är nyliberalism.
- Det minskar de allmänna valens betydelse: Vi kan välja politiker, men inte politik.
- Författningen föreskriver också att en evig upprustning skall bedrivas, och att EU skall få en federal krigsmakt. EU för också en imperialistisk politik.
- Den miljöpolitik som förs är också helt otillräcklig för att rädda världen undan den kommande katastrofen. I EU är varornas rörlighet överordnad miljön.
- Den ekonomiska politik som är föreskriven ökar de ekonomiska klyftorna mellan människorna i Unionen.

EU i dag: växande problem

EU i samverkan med den nyliberala ideologin har lett till ett antal snabbt växande problem

Växande klyftor ekonomiskt

Grunden här är den fria rörligheten som öppnat för låglönedumping. Dessutom pressar de nyindustrialiserande staterna på genom en alltmer heltäckande industriell förmåga. Resultatet blir lönepress och rostbälten

i gamla industriländer. Och försök att klättra vidare utefter IT-spåret når bara några. Många människor och många orter har övergivits. Det väcker vrede. Den ekonomiska konflikten har blivit hårdare.

Detta är främst en radikal angelägenhet.

Växande rotlöshet kulturellt.

Den snabba övergången till en hedonistisk underhållningskultur har lämnat många kulturellt och moraliskt rotlösa och förvirrade. Detta förstärks av de tidigare nationalstaternas växande konturlöshet som följd av att makten graviterat till EU och till transnationella företag. Därtill kommer kolliderande kulturmönster som följd av den allt större globala migrationen/flyktingströmmen. Tillsammans leder det till växande kulturella konflikter.

Detta är främst en konservativ/religiös angelägenhet. (framför allt i katolska länder)

Växande miljöproblem

Under det politiska vardagsbruset finns en snabbt tilltagande frustration hos medborgarna över att den politiska eliten ignorerar och förtränger miljöhoten. Inom EU dominerar konservativa klimatförnekare och nyliberala klimatfördröjare.

Sjunkande legitimitet

Effekten av allt detta blir en minskande moralisk och politisk legitimitet. EU ses alltmer – och av allt fler – som en del av problemet och inte av lösningen. Det ger de centrifugalkrafter som byggts in i EU större effekt.

Europa är trots allt äldre, mer komplext och mer mångformigt än den här hårt standardiserade, mekaniska mallen tillåter eller erkänner.

Något kommer att brista.

Bengt Åke Berg

Europaparlamentet

- en nödvändig kuliss för EU-eliten

Den 23-26 maj 2019 hålls val i EU:s medlemsländer till en institution som officiellt benämns Europaparlamentet. För kritiska samhällsmedborgare och löntagare över hela världen är det nödvändigt att klargöra hur EU:s användning av termen ”parlament” bygger på en villfarelse.

Föreställningen om ett parlament hänger ihop med utvecklingen och existensen av ett nationellt legat ramverk. Ursprungligen knöts termen ”parlament” till en domstol av specialister rekryterade från det kungliga hovet under tidig engelsk medeltid. På 1200-talet utvecklades detta parlament till två kamrar med lagstiftningsmakt. Senare under den franska revolutionen blev parlamentet beteckningen på kamrar som erhöll exklusiv lagstiftningsmakt i ett land. Naturligtvis har inte alla parlament varit demokratiska, långt ifrån detta. Det finns ett stort antal i parlamentarismens historia som har fungerat som en kuliss för auktoritära regimer. Ibland har de berövats sin suveränitet, men de har förblivit knutna till ett nationellt ramverk, som de har berott av och till vilken historia de härstammar.

Bildandet av nationen (i meningen av en nationalstat) var ett framsteg i samhällsutvecklingen. Enandet till en nation hör till epoken, när den moderna bourgeoisie inrättade nationer som ett medel för att samordna produktionsresurserna och som bas för erövring av världsmarknaden. Framförallt för alla de som företräder löntagarnas intressen är nationen ramen för hur t.ex. arbetstagarerna konstituerade sig som en social klass, byggde upp sina organisationer samt tillkämpade sig rättigheter och garantier i sociala strider.

Vad vi idag ser runt omkring oss både i enskilda länder och inom EU och globalt är en maktkoncentration till ett mindre antal storföretag, som samtidigt åtföljs av en aggressiv offensiv mot löntagarnas makt och inflytande. Denna process sker fortgående i EU genom att lösa upp nationella ramverk och inflytande, men som under senare år lett till allt mer folkligt motstånd.

EU-parlamentets ursprung

Med detta historiska betraktelsesätt är EU-parlamentets ursprung betydelsefullt. Det har inte på något sätt kommit till som ett resultat av förhållandet till en nation. Parlamentet har istället bildats genom överstatlig logik med t.ex. alla de institutionella verktyg som arbetats in i WTOs frihandelsfördrag. EU-parlamentets ursprung återfinns i själva fördragen, som syftar till att bygga en gemensam marknad som är helt öppen för fri och icke snedvriden konkurrens.

Maastrichtfördraget från 1992, som liksom alla andra EU-fördrag, bygger på tidigare fördrag, avsatte en femtedel av texten till ”gemenskapens institutioner”. I Lissabonfördraget, den nuvarande EU-grundlagen anges i Art 13 (FEU) att ”unionens institutioner skall vara Europaparlamentet; Europeiska rådet; Rådet; Europeiska kommissionen; Europeiska unionens domstol; Europeiska centralbanken, Revisionsrätten”. Det faktum att EU-parlamentet är satt att rättfärdiga EU-politiken infördes redan i det ursprungliga fördraget, Romfördraget, som satte upp den Europeiska Gemenskapen. I Lissabonfördraget står det: ”Varje institution ska handla inom ramen för de befogenheter, som den har tilldelats genom fördragen, i enlighet med de förfaranden, villkor och mål som anges där. Institutionerna skall samarbeta lojalt med varandra” (Art 13 FEU).

Medbeslutandeförfarandet

Varje anhängare av Europeiska unionen (EU) av vilken som helst nyans har vid varje utvidgning av fördragen – Enhetsakten 1987, Maastrichtfördraget 1992, Amsterdamfördraget 1998, Nicefördraget 2001, Lissabonfördraget 2009 – varit ivrig att framhäva att inflytande och företrädesrätt för EU-parlamentet har lagts till och utökats t.ex. genom medbeslutandeförfarandet.

I mer än 25 år har EU-direktiv utarbetade av EU-kommissionen varit det viktigaste verktyget för att ifrågasätta demokratiska rättigheter och arbetsrätt i alla dess former i alla europeiska länder. Dessa omfattar bl.a. direktiv för privatisering av offentlig infrastruktur (post, järnväg, tele, el, skola, sjukvård, äldreomsorg, transporter etc.), barnarbete, upphävandet av nattarbete för kvinnor mm. Bakom varje tillbakagång kan

spåras ett EU-direktiv, som har införlivats med nationell rätt.

Oavsett vad man kan tycka om ett enskilt direktiv, måste man som medborgare fråga sig om en enskild ledamot i EU-parlamentet på eget initiativ har rätt att lägga fram ett utkast till direktiv för behandling? Svaret är absolut nej! Endast EU-kommissionen som ”övervakare av fördragen” har monopol på att föreslå och initiera lagstiftning. Lissabonfördraget ändrade inte alls på denna grundläggande rätt given till kommissionen redan i Romfördraget 1957.

Det här är vad Lissabonfördraget säger: ”Europaparlamentet får genom beslut av en majoritet av sina ledamöter anmoda kommissionen att lägga fram lämpliga förslag i frågor som enligt EU-parlamentets uppfattning kräver en unionsakt för att fördragen skall kunna genomföras” (Art 225 FEUF). Med andra ord vilken som helst medlem av parlamentet måste få ett samtycke av minst en majoritet, således inkluderande politiska motståndare, för att kunna lägga fram ett textförslag, och detta innan en diskussion kan äga rum om att anta eller förkasta förslaget. Dessutom måste förslaget vara nödvändigt för att genomföra fördraget. Det måste ligga i linje med Lissabonfördraget som påtvingar medlemsstaterna minskade budgetunderskott, privatiseringar samt underordnandet av hela samhället i alla dess aspekter ”i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens” (art 120 FEUF).

Men detta är inte nog. Det slutliga ansvaret ligger på EU-kommissionen att bestämma om den föreslagna texten, efter att alla dess villkor på parlamentsledamoten uppfyllts, överhuvudtaget skall presenteras eller i vilken form, eftersom endast kommissionen har rätten att lägga fram lämpliga förslag. Så vad handlar då detta medbeslutandeförfarande om?

Pensioner

Introduktionen av pensionsfonder och pensionskassor är ett konkret exempel som berör alla löntagare, som EU-kommissionen har lanserat för att kunna montera ned de pensionssystem som löntagarna har tillkämpat sig i sina medlemsländer. Sverige har legat långt framme i denna liberalisering efter att riksdagen 1998 beslutade att skrota ATP-systemet och införandet av PPM-systemet 2000.

Men redan i juli 1997 offentliggjorde EU-kommissionen en ”grönbok” om ”graderade pensioner” som termen lyder och som lades fram för EU-parlamentet. I december röstade parlamentet nästan enhälligt (en nedlagd röst) för resolution COM(97)-0283-C4-0392-97, som handlar om vilka ”investeringsregler som skall beaktas” i perspektivet av ett europeisk pensionssystem. Kommissionen tillkännagav senare i oktober 2000 sitt förslag till direktiv (IP/OO/1141, 21 oktober) efter att ha ”konsumerat” parlamentet. I presentationen av direktivet står bl.a. att ”förslaget syftar till att säkerställa handlingsfrihet för pensionsinstituterna så att dessa kan utveckla en effektiv investeringspolitik /.../ göra det lättare för alla investerare att delta konstruktivt på en integrerad marknad genom att hinder mot investeringar i pensionsfonder avlägsnas”.

Vad hände sedan? Det är i denna fas av processen som medbeslutandeförfarandet träder in, så som den har definierats i EU-fördragen och senast i Lissabonfördragen för ett stort antal politikerområden. I teorin efter tre ”läsningar” i parlamentet har det en vetorätt. Men det är något som sällan har utnyttjats. Och varför skulle parlamentet göra det, så som processen är uppbyggd. Förslaget till direktiv blev till slut EU-parlamentets och rådets tjänstepensionsdirektiv 2003/41/EG.

Alla EU-direktiv påbjuder förutom andra saker alltid en ”liberalisering” precis som pensionsfondsdirektivet - med andra ord nationell avreglering och privatisering. T.ex. kräver de inom arbetsrätten en beräkning av arbetstiden på ”årsbasis”, en allmän spridning av deltidsarbete, införande av nationell lag för ”flexibla arbetskontrakt”, anpassning av sociala skyddssystem till denna avregleringspolitik (individualisering, pensionsfonder etc.). Man kan fråga sig om man någonsin hört EU-parlamentet protestera mot denna utveckling?

Tvärtom, så har det konsulterats steg för steg, och har inbjudits av EU-kommissionen att lägga fram rättsakter ”som är nödvändiga för att genomföra fördraget”, som fördraget i sig påtvingar parlamentet, eller som kommissionen redan tidigare har viskat i dess öra.

När ett direktiv till sist har antagits av ministerrådet och parlamentet gör Lissabonfördraget i artikel 288 FEUF det fullständigt klart vad som följer; ”ett direktiv skall med avseende av det resultat som skall uppnås vara bindande för varje medlemsstat till vilket det är riktat, men det skall

överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet”.

Denna artikel gör varje regering och nationellt parlament som böjer sig för EU-institutionerna underordnade Lissabonfördraget och därmed EU-kommissionen i dess uppgift som ”väktare av fördragen”. När denna bisarra beslutsprocess har slutförts i Bryssel och Strasbourg, så återstår uppgiften att ”införliva” direktivet som nationell lag. Detta betyder att EU-parlamentet fungerar som en kuliss för beslut som i praktiken tas av EU-kommissionen. Fakta är att ingen rättsakt inom EU kan komma till om den inte härstammar från kommissionen. För oss i Sverige är annan effekt att det praktiskt taget är omöjligt att upphäva PPM-systemet inom ramen för EU-medlemskapet.

Medbeslutandeförfarandet och EU-konstitutionen/Lissabonfördraget.

Låt oss komma ihåg att det väsentliga med EU-konstitutionen/Lissabonfördraget är att ge unionsrätten företräde framför nationell rätt (inklusive den svenska Regeringsformen). Med EU-medlemskapet avvecklades den svenska lagstiftningstraditionen med ordentliga SOU-utredningar, som gick ut på omfattande remiss till organisationsSverige före en proposition förelades riksdagen. Efter en rättsakt antagits ingick SOU-utredningen i tolkningsunderlaget. Idag är alla EU:s rättsakter som antas i ministerrådet en kompromiss av olika medlemsstaters viljor, som i slutändan vid tvist ger de ”oberoende” juristerna i EU-domstolen en avgörande makt på bekostnad av svenska riksdagspolitiker. Konstitutionen är i verkligheten ett uttryck för en totalitär ordning, som syftar till att använda sig av överstatliga institutioner för att slita sönder alla de erövringar, rättigheter och garantier som löntagarna och folken vunnit i sociala strider inom ramen för nationen.

Lissabonfördragets totalitära karaktär slår således mot självbestämmande och demokrati. Det är ett verktyg för den Europeiska centralbankens (ECB) politik, som i hög grad är beroende av den amerikanska centralbanken (Fed), vilket visats inte minst efter den finansiella kraschen 2008. Kan löntagarna, väljarna och deras organisationer förbli likgiltiga inför denna i praktiken totalitära ordning, som nu byggs ut? Otvivelak-

tigt är det så att så länge samhället till övervägande delen baseras på privat tillägnande av produktionsresurserna, så uttrycker de dominerande institutionerna det styrande etablissemangets intressen, vilket förklarar de otillräckliga insatserna för att t.ex. bekämpa klimatkrisen. Detta är ett tillstånd som löntagarna förr eller senare kommer att vända sig emot, som De Gula västarnas omfattande protester i Frankrike under hösten 2018 är ett uttryck för.

Historiskt har löntagarna och deras organisationer aldrig varit likgiltiga inför vilken totalitär form som sjösätts. Arbetarrörelsen har aldrig utövat någon form av ”neutralitet” mellan demokrati och totalitarism. Från ett löntagarperspektiv har alltid en borgerlig demokrati föredragits framför ett reaktionärt korporativistiskt styrelseskick som fascism. Ett borgerligt styrelseskick, oavsett förekomst av graden av korruption, behåller aspekter av demokrati som är knutna till existensens av löntagarnas organisationer.

Europeiska unionen och dess grundlag Lissabonfördraget betyder en korporativism, som bl.a. påtvingar löntagarnas organisationer att ingå ett partnerskap och samordnade beslut med EU:s arbetsgivarorganisationer för att genomföra en politik som föreskrivs av Europeiska centralbanken. Den förstör allt nationellt självbestämmande och den förnekar existensen av fritt bildade politiska partier, och vill istället utveckla så kallade europapartier.

Vad säger då Lissabonfördraget om EU-parlamentets roll? Artikel 289 FEUF uttrycker: ”Det ordinarie lagstiftningsförfarandet består i att EU-parlamentet och rådet på förslag av kommissionen gemensamt antar en förordning, ett direktiv eller ett beslut”. Artikel 17 FEU vidhåller: ”En unionsrättsakt får antas endast på förslag av kommissionen...”. Proceduren för att anta rättsakterna specificeras i artikel 294 FEUF, som tydligt slår fast i proceduren för olika läsningar mellan parlamentet och ministerrådet att EU-kommissionen i sista hand har vetorätt till alla ändringsförslag. Detta är klart uttryckt i artikel 293 FEUF: ”Så länge rådet inte har fattat något beslut, får kommissionen ändra sitt förslag när som helst under de förfaranden som leder fram till att en unionsrättsakt antas”.

EU-parlamentet kan bara göra utkast till någon slags petition/anhållan till kommissionen. Artikel 225 FEUF lyder: ”Europaparlamentet får ge-

nom beslut av en majoritet av sina ledamöter anmoda kommissionen att lägga fram lämpliga förslag. . . Om kommissionen inte lägger fram något förslag, skall den underrätta EU-parlamentet om skälen till detta”.

Om nu EU-parlamentet i praktiken inte har någon verklig lagstiftningsmakt, så betyder inte detta att det inte har någon politisk funktion. Tvärtom är det nödvändigt för att Unionen skall fungera. Denna överstatliga institution med ett skimmer av att vara direktvald är i verkligheten en av kuggarna som hotar den nationella självbestämmanderätten. Bakomliggande finns storföretagens strävan att sänka arbetskraftskostnaderna, vilket sliter sönder de nationella ramverken och arbetsrätten. Det är anmärkningsvärt att i ett Europa där det marknadsliberala kapitalistiska systemet först växte fram, och i sin progressiva fas utvecklade nationen och dess parlament, så innebär den av EU lovordade globaliseringen/frihandeln en process för att lösa upp nationen.

EU-parlamentet har till funktion att på överstatlig nivå ge en demokratisk fernissa åt alla de beslut som i praktiken fattas av EU-kommissionen eller Europeiska centralbanken. Till råga på allt bidrar alla de som deltar i det som försiggår i parlamentet till att legitimera denna institutions medverkan i gemenskapsbeslut. Ingen ledamot har hittills utmanat vad vi vet parlamentets legitimitet som detta uttrycks i fördragen. Inte någon har ifrågasatt Lissabonfördraget, som sätter upp ramarna för parlamentet. Dessutom har det aldrig varit någon konflikt på konstitutionella grunder mellan EU-parlamentet och EU-kommissionen.

Europapartier – hot mot nationella partier

En annan aspekt av EU-parlamentet är försöken att bygga upp europapartier på basis av europeiska valmanifest. Detta är ett sätt att försvaga partierna på den nationella nivån. Det var Nicefördraget 2001, som gav laglig rätt (artikel 191) att sätta upp europapartier. Dåvarande vice ordföranden för EU-kommissionen, också ansvarig för relationer med parlamentet, förklarade att dessa partier betraktas som ”en integrationsfaktor som bidrar till en europeisk medvetenhet. . . Det är viktigt och nödvändigt att hjälpa dem fullfölja de uppgifter fördraget tilldelar dem och erbjuda dem delfinansiering ur gemenskapsbudgeten”. Lissabon-

fördragets artikel 10 FEU säger att ”de politiska partierna på politisk nivå ska bidra till att skapa ett europeiskt politiskt medvetande och till att uttrycka unionsmedborgarnas vilja”. För denna indoktrinering av unionsmedborgarna kan europapartierna erhålla upp till 75 procent av partibudgeten av EU.

Den 4 november 2003 antog Europaparlamentet och Rådet som ett led i medbeslutande förfarandet en reglering över föreskrifter och finansiering av europapartier. Det är en reglering som är tvingande till alla delar för medlemsstaterna. Punkt 4 sätter särskilda villkor för att ”identifiera politiska partier på europainivå”. Bland dessa återfinns följande: ”Det är nödvändigt för partierna på Europainivå att ta hänsyn till principerna på vilka Europeiska unionen grundas, och som de är uttryckta i fördragen”. I ytterligare en förordning från 22 oktober 2014 har partierna fått europeisk rättslig status istället för att som tidigare lytt under en enskild medlemsstats bestämmelser. I november 2015 har EU-parlamentet röstat för transnationella listor i EU-valen med EU som helhet som valkrets istället för att ledamöterna blir valda från sina hemländer.

Alltså är europapartier grundade på skyldigheter som legitimerar EU, en union vars grundvärden bekänner sig till en marknadsekonomi så som det är fastslaget i Lissabonfördraget. Det Europeiska gröna partiet och det Europeiska vänsterpartiet bildades i februari respektive maj 2004, och säger sig vila på en anti-kapitalistisk vänstergrund. År 2016 bildades DIEM25 (Democracy in Europe Movement 2025). Det har ambitionen att ställa upp EU-parlamentsvalet 2019 med ett manifest Green New Deal, som sprider budskapet att EU:s institutioner och konstitution kan reformeras, särskilt den Europeiska centralbanken, och införandet av en ny pan-europeisk koldioxidskatt.

Likaledes förs diskussioner om en Plan B för Europa inför parlamentsvalet strävar till en valallians mellan partier som spanska Podemos, franska La France Insoumis, tyska Die Linke och polska Razem

Slutord

Inte en enda av de politiska rörelser som sitter i EU-parlamentet har höjt rösten och sagt: ”Vi ifrågasätter detta parlaments rätt att delta i att ta fram europeiska direktiv, vilka sedan påtvingas medlemsstaterna för

att privatisera och bryta upp arbetsrätten, den offentliga servicen och de demokratiska vinsterna”. Ingen ledamot har i parlamentet hittills pekat ut att denna församling inte bara är en produkt av EU-fördragen, men också att alla parlamentets beslut är underordnat det nuvarande Lisabonfördraget, som står över all lagstiftning i Sverige inklusive regeringsformen. Ingen ledamot har i parlamentet sagt att detta parlament i sin egenskap av en villig ”medbrottsling” i framtagande av EU-direktiv, förordningar och beslut, och genom att medverka till att kommissionen ges en positiv framtoning, bidrar till utförsäljning av nationalstaten och dess upplösning.

Europapartierna söker sig alla få en status att bli accepterade som partier inom ramen för EU-parlamentet, och sprider illusioner om att EU:s institutioner kan reformeras och understödjer därmed genomförandet av det totalitära innehållet i Lissabonfördraget. Således i en situation av ökad högerextremism, olika typer av hot och ett växande folklig misstro mot nationella partier i medlemsstaterna, så framhävs vikten av att bilda europapartier. Detta hotar själva existensen av partier som har bildats inom den nationella ramen. Dåvarande EU-parlamentarikern Jonas Sjöstedt skrev i Svenska Dagbladet 28 januari 2004: ”Det är inte medborgarna som kämpar för europapartierna, och därmed är det inte deras politiska vilja som uttrycks i partierna. Det är den politiska maktens skapelse och projekt. Det utgör ett av EU:s grundläggande problem”.

Jan-Erik Gustafsson

En ny elit påverkar EU

En grupp av ultra EU-filer och medlemmar i den liberala och gröna gruppen i EU-parlamentet har inför EU-parlamentsvalet 2019 tagit fram ett manifest för att reformera EU, **Manifesto for the Future of Europe: A shared Destiny**, som uppmanar till mer av EU-integration, mer makt åt EU-kommissionen och mer utökat utrikes- och försvarssamarbete. De kallar sig Spinelligruppen, efter en av grundarna av den EU-federalistiska rörelsen Altiero Spinelli. Manifestet efterlyser vad gruppen kallar ”Det suveräna Europa”.

Gruppen leds av Andrew Duff, en tidigare EU-parlamentariker från det Liberala partiet i Storbritannien. I styrelsen ingår kända EU-federalister som Guy Verhofstadt, Elmar Brok och Jo Leinen. Styrelsen är tacksam för det ekonomiska stöd till manifestet som det fått ur filantropen George Soros fond för policyreformer. Financial Times utsåg 2018 George Soros till ”årets person”.

Gruppen anser att det existerande EU är ”illa utrustat för att möta sina utmaningar” och förklarar att målet bör vara ett ”EU som drivs av en regering som har kapacitet att handla proportionerligt oavsett om en medlemsstat misslyckas”. Som varande elitister erbjuder de ”en handledning för de som vill sitta i nästa konvent för att revidera EU-fördragen”. En elit som således hoppas påverka EU-eliten, inte minst inför EU-parlamentsvalet i maj 2019. Ingenstans i dokumentet finns det ens en antydan eller erkännande av ”Europaprojektets” antidemokratiska karaktär.

Det är fullständigt ohistoriskt att försöka ersätta nationella demokratier, politiskt oberoende och suveräna stater och folk med en europeisk kvasifederation i storföretagens tjänst. Det är en kuliss för en i grunden reaktionär underminering av folkens rättigheter och kunna styra sig själva genom sina valda representanter och välja sin egen regering som är ansvarigt inför folket.

I motsats till EU-federalisternas retorik existerar inte ett europeiskt folk som kan bilda grunden för ett ”suveränt Europa”. I avsaknaden av ett europeiskt folk kan makten i EU med nödvändigheten bara utövas av olika nationella och supranationella eliter, som till större delen är ute efter att

underminera demokratin på den nationella nivån och ersätta den med en överstatlig teknokrati.

Denna teknokrati finns inte bara i Bryssel. Redan från början har den icke folkvalda EU-kommissionen gjort det till en prioritet att aktivt samarbeta med topp tjänstemän i de nationella regeringarna, vilkas lojalitet till Bryssels sak alltid garanteras inför utsikterna för dem att bli en del av EU:s teknokrati med löner och förmåner högre än i hemlandet.

En observatör som tidigt noterade vikten av detta förhållande var just Altiero Spinelli efter vilken EU-parlamentsgruppen tagit sitt namn. I Spinellis bok *Eurocrats* (1966) började han kapitlet ”eurokrater och nationella byråkratier” genom att beskriva hur EU-kommissionen ”utan tvekan hade vaskat fram” uppbyggnaden av ett nära partnerskap med tjänstemän som arbetar för de nationella regeringarna. Det var viktigt enligt Spinelli då så mycket av det EU ville åstadkomma måste genomföras av nationella administrationer.

Spinelligruppen utgår ifrån att upplysta européer skriver under på EU:s integrationsprojekt och detta är självklart bra. Men i verkligheten är de som driver på projektet ute efter att undergräva demokratin och det nationella oberoendet för sina egna folk. Det sker genom att föra över kontrollen av sina egna samhällen till överstatliga eliter som de identifierar sig med, och som rikligt kommer att belöna dem.

EU:s supranationalitet har lett till ideologiskt märkliga sängkamrater. Medan Altiero Spinelli från Italien och Jean Monnet från Frankrike och andra grundarpersoner var anti-nazister och antifascister förkunnade den tyska Hitlerregimen ”Europeanism”, som ett medel för att samla populärt stöd i olika tyskockuperade landområden under senare delen av Andra världskriget. Nazisterna formulerade utkast till en Europeisk ekonomisk gemenskap, en Europeisk federation och konfederation, och en Europeisk valuta. ”Europeiska nationen” och ”Europa en nation” var efter krigets slut slagord för den brittiske fascistiske ledaren David Mosley’s unionsrörelse.

Supranationalism inträffar när nationalstater ger upp sina befogenheter till en överordnad organisation/enhet, som styr över dem och har juridisk företrädesrätt över dem, åtminstone för de befogenheter som har

lämnats över. Detta är motsatsen till internationalism, vilken förutsätter förekomsten av nationer och nationalstater, och som hänvisar till olika former av samarbeten mellan stater för att formera det internationella samhället. Det är ett samhälle där var och en kontrollerar och beslutar sina inhemska och utrikes affärer i enlighet med önskningarna hos det egna folket.

Internationalism omfattar juridisk och politisk jämlikhet mellan stater. I motsats till supranationalism som innebär hierarki med supranivån högst upp. Supranationalism i EU betyder teknokratstyrt av förmodade experter, som inte är valda och utom demokratisk kontroll. Det betyder också att de stora medlemsländerna använder sig av EU:s supranationella institutioner för att påtvinga sin dominans över de små. Det betyder också att de stora medlemsländerna försöker lyfta fram EU som ett frihandelsblock för att bli en globalt ledande makt i sig självt, vilket regeringarna i de stora länderna hoppas kunna leda till mer inflytande än vad de kan uppnå var för sig.

Strävan efter mer makt är vad som tydligt uttrycks i EU:s globala strategi, som presenterades någon vecka efter Brexitomröstningen 2016. Denna strävan efter makt är det underliggande temat för EU:s supranationalism, och som en följd nu visar sig i EU:s militarisering. Nationella demokratier måste offras för detta syfte och en ”laissez-faire” eller ”business as usual” politik har genom Lissabonfördraget gjorts till en nödvändighet över Europa.

Vad som än har inspirerat Spinelligruppens manifest så ingår inte folklig suveränitet, verklig demokrati och internationalism i manifestet.

Jan-Erik Gustafsson

Militariseringen av EU

Denna text är ett anförande som presenterades av Frank Keoghan, sekreterare för irländska People's Movement (www.people.ie), på den Första Internationella Konferensen mot USA:s och NATO:s Militära Baser. Konferensen hölls i Dublin 16-18 november 2018.

Jean-Claude Juncker, EU-kommissionens president, tillkännagav 2017 att ”2025 behöver vi en fullt utrustad europeisk försvarsunion. Vi behöver det. Och NATO vill det”.

Bryssel har nu signalerat att en militärunion är det föredragna nästa steget i EU:s integrationsprocess. Utvecklingen underlättas av Lissabonfördraget, EU:s konstitution, som tvingar medlemsstaterna att stödja EU:s säkerhetspolitik ”aktivt och förbehållslöst i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet” (artikel 24.3 FEU). Redan 2016 uttalade sig Juncker för ”en säkerhetsunion med målet att upprätta en europeisk armé” och EU-parlamentet uttalade sig för att EU skulle uppgradera sig militärt för att kunna använda ”sin fulla potential som en världsmakt”.

Lissabonfördraget innehåller en ömsesidig försvarsklausul (artikel 42.7 FEU) och en särskild skyldighet att delta i EU:s ”gemensamma försvar” – en EU-armé. Dessutom ”skall den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna omfatta den gradvisa utformningen av unionens gemensamma försvarspolitik. Den kommer att leda till ett gemensamt försvar, när Europeiska rådet med enhällighet har beslutat detta” (artikel 42.2 FEU).

”Medlemsstaterna skall ställa civil och militär kapacitet till unionens förfogande för att bidra till de mål som fastställts av rådet... Medlemsstaterna förbinder sig att gradvis förbättra sin militära kapacitet”. Detta sista stadgande är en förbindelse för en kontinuerlig vapenuppbyggnad i EU:s medlemsstater, vilket är precis det som avses med det Permanenta Strukturerade Samarbetet (PESCO).

Lissabonfördraget har också satt upp den Europeiska Försvarsbyrån (EDA), som skall ”identifiera de operativa behoven, främja åtgärder för att tillgodose dessa och... delta i utformningen för en europeisk politik för kapacitet och försvarsmaterial” (artikel 42.3 och 45). Denna byrå

är nu föremål för en ständig lobbying av EU:s vapentillverkare, som kontinuerligt argumenterar för gränsöverskridande integration och en gemensam säkerhets- och försvarsagenda.

Europeiska rådet beslöt bara någon månad efter folkomröstningen om Brexit 2016 att öka betoningen på EU:s militarisering, som ett svar på krav från Tyskland. Storbritannien hade tidigare motsatt sig ett utökad försvarssamarbete inom EU med hänvisning till att detta är en uppgift för NATO. Nu kan den fransk-tyska- och Brysselbyråkratin pressa på i militära frågor utan att Storbritannien hindrar dem – även om kärnvapen staten Storbritannien har pläderat för att fortsätta med militärt samarbete.

Lissabonfördraget tillerkänner uttryckligen NATO-alliansen som det primära forumet för gemensamt försvar av dess medlemmar och EU:s militära politik är ett komplement, men inte åtskild från NATO (artikel 42.7 FEU och Protokoll Nr 10). Men ”den nuvarande nivån av samarbete mellan NATO och EU är utan motstycke” enligt Elzbieta Bienkowska, kommissionär för den inre marknaden. Europeiska rådets julimöte 2018 uppmanar till ”ytterligare fördjupning av EU-NATO samarbetet”. Detta förstärktes efter NATO-toppmötet i juli av NATO:s generalsekreterare Jens Stoltenberg: ”Vi har just avslutat ett fruktbart möte om NATO-EU samarbete. De senaste två åren har vi åstadkommit enastående nivåer av samarbete och vi har samarbetat inom 74 områden”.

I sitt ”tal till unionen” i september betonade Juncker sitt krav på EU att spela en samlande och mäktig roll i den globala politiken, när han ordagrant upprepade formuleringar av tyska politiker som är tillskyndare av en mer aggressiv tysk militär politik. Han begärde att ”Europa skulle sluta med att stå utanför sidlinjen i världspolitiken”. Det skall inte längre ”blott vara en kommentator till internationella händelser”. Äntligen måste EU agera som en ”global spelare” och ”ta sitt öde i sina egna händer” och bli en ”arkitekt för morgondagens värld”.

Ett första fokus i Junckers plan var EU:s militarisering, och han lovade han skulle ”arbeta dag och natt” för att uppleva att den Europeiska försvarsfonden och PESCO tas i bruk. Han förutsåg också att ”försvarsutgifterna måste öka med en faktor av 20”.

Ministerrådet satte hösten 2017 med artiklarna 42 och 46 FEU i Lissabonfördraget som grund upp PESCO. Detta avtal förbinder de deltagande medlemsstaterna (som Irland och Sverige) att följa ”principen om enda militär kraft”, att öka försvarskostnaderna för att uppnå mätbara målnivåer, och bidra med trupper till EU insatsstyrkor. Samtidigt med PESCO föreslog EU-kommissionen etablerandet av den Europeiska försvarsfonden, som EU:s försvarschef Federica Mogherini kallade ”en historisk dag för Europas försvar”.

Fram till 2020 kommer försvarsfonden att årligen få 90 miljoner euro ur EU:s budget – till vilken Irland (och Sverige) är nettobidragare – för militär forskning, och 500 miljoner euro för militär utveckling. Det planeras att fonden skall göra av med 49 miljarder euro mellan 2021-2027 på forskning i nya militärteknologier, som robotics och cyberförsvar. Europeiska rådet har frågat den Europeiska investeringsbanken att stödja dessa projekt, och banken har nyligen ändrat sina regler. Horizon 2020 – ett forskningsprogram värt 80 miljarder euro, har också avsatt betydande summor för militära program.

I oktober 2017 sade Tysklands försvarsminister Ursula von der Leyen att strukturerna för en europeisk försvarsunion hade ”aktiverats”. ”Strukturerna som länge har varit sovande inom Lissabonfördraget har vi aktiverat. Det betyder att vi nu har ett legalt ramverk för en Europeisk försvarsunion, vi har en gemensam planeringsprocess, så att vi som Européer också kan utveckla en struktur som säger oss när vi kommer att använda våra styrkor”.

EU:s militära interventioner i Afrika, på Balkan och i Mellersta Östern kallas för ”fredsskapande” och ”fredsbevarande”. Trupperna bär EU-unionen under dessa uppdrag. Aktionerna stöds av EDA, EU:s satellitcenter och EU:s militära kommitté (EUMC). Den senare övervakas av EU:s militära stab (EUMS) med säte i Bryssel.

Likaså förstärker EU-kommissionen skyddet av de yttre gränserna. Det Europeiska gräns- och kustskyddet kom till 2016 och har styrka på 1 500 personer. Från början uppskattades denna styrka växa till 10 000 fram till 2027, men under hösten 2018 har EU-kommissionens president Jean-Claude Juncker skyndat på tidtabellen med sju år. Han har för avsikt att spendera 1,3 miljarder euro för att utöka skyddsstyrkan till 10

000 år 2020. Makten som ges till denna styrka är anmärkningsvärd. Den kommer att operera med verkställande makt och egen utrustning, och kan sättas in ”var som helst och när som helst” längs EU:s yttre gränser, och också i icke EU-länder. Utrustningen skall omfatta ”fartyg, flygplan och fordon som skall kunna sättas in omedelbart för alla nödvändiga operationer”. EU kan skicka iväg sina soldater även om mottagarlandet inte önskar dem, och medlemsstater ger upp sina monopol att ha sina egna skyddsstyrkor inom sina gränser.

Därutöver har EU 18 stridsgrupper som var och en bemannas med 1 500 man som snabbt kan sättas in från olika medlemsstater enligt ett roterande schema. Irland kommer 2019 delta i en stridsgrupp, vilket kommer att vara ett ”viktigt inslag” i en stridsgrupp som leds av Tyskland. (Senast Sverige för tredje gången ledde en av EU:s stridsgrupper, den Nordiska stridsgruppen tillsammans med Estland, Finland, Irland, Lettland, Litauen och Norge, var under första halvåret 2015).

Frågan ställs också om Brexit kommer att minska effektiviteten av en EU-armé? Nå, det gamla imperialistiska makterna Tyskland och Storbritannien har skrivit under ett ”gemensamt visionsuttalande”. Detta sörjer för stegvisa gemensamma träningsuppdrag utanför Europa för ”kamp mot terrorism” och i vapenutveckling. Och i oktober 2018 bestämdes det att Storbritannien (och USA) kommer att få tillgång till PESCO på en fall till fall basis efter Brexit. ”Den inbjudna tredje staten skall bidra med ett väsentligt utökat värde med att uppnå målen med individuella projekt dvs bidra med resurser och expertis” för att skapa en permanent länk mellan Brexit-Storbritannien och en EU-armé.

Efter en översikt i Förbundsdagen tidigare i år bestämdes att Tyskland utan juridiska problem kan finansiera franska och brittiska kärnvapen på tyska mark i utbyte för att få ett skydd. EU kan göra samma sak om budgetreglerna ändras. Tyskland kan också ges delad kontroll för användning av ”kärnvapenstridsspetsar” under ett ”två-nyckel” system, och ledande tyska kretsar har startat en debatt om ”skaffa kärnvapen”. En ”euro-bomb” med ett tyskt finger på avtryckaren skulle vara ett viktigt steg längs den vägen.

Under tiden planerar Frankrike att under sju år modernisera sina kärnkraftsvapen till en kostnad av 37 miljarder euro, och det blir allt mer

troligt att landet kan förse EU med kärnvapenkapacitet. Hela 30 miljarder euro ska avsättas för att modernisering av land- och havsbaserade avskräckande kärnvapen fram till och med 2025. Tyska baser och tysk finansiering kommer att möjliggöra att Frankrike blir en garant för EU:s säkerhet.

NATO:s toppmötesuttalande från 2018 karakteriserar EU som en ”unik och väsentlig partner till EU”, och talar om ett ”strategiskt partnerskap” mellan de två organisationerna och samtycker till att kapaciteten som utvecklas under PESCO kommer att bli tillgänglig för NATO och vara ”komplimenterande och samkörd”. ”Vår säkerhet är sammankopplad” säger uttalandet, samtidigt som det bekräftar att ”EU:s ansträngningar kommer att stärka NATO”. Båda kommer att uppmanera de medlemsstater som bara är medlem i en av organisationerna (som Sverige) att delta i initiativ från den andra. Kopplingen till NATO är uttryckt i PESCO:s grunddokument och återupprepas av EU:s ledarskap vid varje tillfälle. Den 18 maj 2018 bekräftades det att EU:s militära stab betraktades som ”gästande uppdragspartner” till NATO:s ”kombinerade federala nätverk för stridslaboratorier”.

Det gemensamma uttalandet från toppmötet identifierar militär rörlighet som en prioritet, och EU planerar att investera 5,7 miljarder euro i projektet under nästa budgetcykel 2021-2027.

Sedan tillkommer det Europeiska interventionsinitiativet (EII) som lanserades i juli. Detta initiativ har underlättats av de utökande samarbetsmöjligheter som medges i Lissabonfördragets artikel 20 (FEU). Tio medlemsstater har skrivit under, Frankrike, Tyskland, Belgien, Storbritannien, Danmark, Nederländerna, Estland, Spanien och Portugal och de är beredda att agera utanför EU:s gränser utan hjälp från EU eller USA. Initiativet omfattar ”gemensam planering av krisscenarier som ’potentiellt’ kan hota EU:s säkerhet”. Det är en möjlig framkomlig väg för militärt samarbete efter Brexit utanför EU:s ramverk och som skulle kunna kombinera Europas bara två kärnvapenstater – Storbritannien och Frankrike - med både militär kapacitet och strategisk vilja att använda sig av våld utanför Europa tillsammans med en handfull och mindre men villiga EU-medlemsstater.

Det finns också en bälte och hängslan utväg som indirekt ligger bakom

tillskapandet av en ”ankararmé” i vilken för närvarande Tjeckien, Rumänien, Bulgarien, Slovakien och inte minst Nederländerna ingår, den senare har placerat en betydande del av sin armé under tysk kontroll och befäl. Denna armés uppgift har inte specificerats, men är i praktiken en skuggarmé om EU-kommissionens militariseringsplaner misslyckas.

Den 13 juni föreslog kommissionen i Orwelliansk anda nya 20,5 miljarder euro till en ”europeisk fredsmekanism”, ett instrument utanför EU:s budget vilket kommer att förbättra EU:s förmåga att ”hindra konflikter, bygga fred och garantera internationell säkerhet”. Federica Mogherini sade: ”Vi vidtar åtgärder, som kommer att underlätta snabb rörlighet av medlemsstaternas styrkor i Europa. Ytterligare med stöd av EU-kommissionen föreslår jag bildandet av en europeisk fredsmekanism som kommer att förbättra finanserna för EU:s militära operationer och förbättra vårt stöd för aktioner hos våra partners”.

Fonden kommer att underlätta EU:s bidrag till ”fredsoperationer” utformade som ”infrastruktur, utrustning och militär hjälp”, som leds av ”partners” som Somalia och Centralafrikanska republiken. Mogherini bekräftade att vapen kan bli aktuellt. Det är inget att förundra sig över att Emmanuel Macron i april sade att ”Europa har sitt öde bundet till Afrika!”.

Den amerikanska senaten och kongressen stiftade i oktober den Nationella Försvarsauktorisationslagen (National Defence Authorization Act 2018), som innefattar att finansiera 6,5 miljarder dollar för det Europeiska avskräckningsinitiativet (European Deterrence Initiative). Detta avser att bygga militär kapacitet i EU-stater som ligger nära Ryssland, och kommer således ytterligare att gynna EU:s militarisering. Det finns även andra fonder som stöder en ökning av det militära samarbetet mellan EU och USA – detta trots att det finns medlemsstater som ifrågasätter USA:s engagemang för europeisk säkerhet efter Donalds Trumps kampanjuttalanden.

EU:s medlemsstater använder totalt mer än 200 miljarder euro årligen för militära utgifter. Medlemmarna i PESCO förväntas spendera 2 procent av BNP på vapenutveckling och upphandling. Om Tyskland uppnår det överenskomna 2-procentmålet kommer det ha en militär budget som väsentligen överstiger den förmente fienden Ryssland år

2027. (Rysslands militära budget är 55 miljarder dollar och Tysklands 43 miljarder dollar 2018). År 2016 var EU:s försvarskostnader 206 miljarder euro, Frankrikes 43 miljarder euro och Ryssland 42 miljarder euro.

År 2016 var Irlands försvarsutgifter på 0,3 procent av BNP eller i realt värde 0,96 miljarder euro de lägsta inom EU och en bland de lägsta i världen (Sveriges försvarsutgifter är ca 4 miljarder euro per år). För att Irlands militärutgifter skall uppnå det överenskomna 2-procentmålet kommer det att krävas otroliga 6 miljarder euro per år (för Sverige ca 8 miljarder euro per år), vilket är detsamma som halva den nationella hälsobudgeten, som också är den största budgetposten. Detta är helt förbluffande! År 2016 hade Estland (2,4 procent av BNP) och Grekland (2,1 procent av BNP) de högsta försvarskostnaderna inom EU.

Frånsett moraliska, politiska och etniska överväganden som hänger samman med militarisering och den ökade konfliktrisen är de växande försvarsutgifterna ett iögonfallande slöseri med resurser i en tid när de fattiga blir fattigare och fattigare och de rika allt rikare.

Det konstitutionella tillägg som tillät ratificeringen av Lissabonfördraget innehöll meningen ”Irland bekräftar sitt engagemang i Europeiska unionen...” Det betyder att Irland, som sägs vara en neutral oberoende stat, har bekräftat ett konstitutionellt ”engagemang” till en överordnad enhet som består av andra stater som delar ett gemensamt mål att skapa en EU armé!

Nyligen höll Irlands största fackförbund Connect en konferens och delegaterna antog enhälligt en motion som kräver att Irland omedelbart lämnar PESCO. Detta bekräftar den ökade allmänna medvetenheten att PESCO representerar en ny prioritet i regeringens budget på bekostnad av allmänna välfärdskostnader, som bostad, utbildning, hälsa – detta i en tid när familjer i det irländska försvaret tvingas söka efter extra inkomster på grund av dåliga löner och villkor.

Enligt EU:s statistikbyrå var 117,5 miljoner människor hotade av fattigdom och social uteslutning 2016 (23,4 procent av befolkningen i EU) vilket nära motsvarar siffrorna för 2007. EU har visat sig inte vara kapabel att minska fattigdomen, särskilt inte i de perifera staterna. Koncentrationen av resurser till maktcentra i västra EU – och framförallt till det dominerande Tyskland – fortsätter att ge bränsle till EU:s ambition att

uppnå status av en ”global spelare” genom att skapa ett militärindustriellt komplex inom EU och en vardande EU-armé i partnerskap med NATO. Till sist riskerar alla baser i EU i praktiken bli NATO-baser.

I mitten av november utökades antalet medlemmar i EII till 11 när Finland anslöt sig, alltmedan Macron på 100-års-dagen av ”kriget för att få slut på krig” uttalade behovet av en EU-armé, ett uttalande som några dagar senare stöddes av Angela Merkel i EU-parlamentet, och kommissionen uttryckte sin ”förtjusning”. Man bävar för att betrakta deras känslor i händelse av en konflikt.

Rusningen mot en EU-armé fortsätter med en alarmerade hastighet. Det mycket omskrutna EU som ett ”fredsprojekt” har förvandlats till ett krigsprojekt, som leds av tidigare koloniala makter som är ivriga att fortsätta utplundra resurser i fattigare länder. De har uttalat rop efter beväpning, och vi måste svara med rop till handling. Och de av oss som är medlemmar i EU:s medlemsländer, inklusive Irland (och Sverige), måste överväga om vi önskar vara medlemmar i EU:s krigsmaskin.

EU-imperialismen

Imperialismbegreppet

Begreppet imperialism har med globaliseringen under de senaste decennierna blivit alltmer komplext. Bland annat har statsbegreppet blivit allt mer luddigt med den enorma mängd kapital som nu flödar över gränserna. Cambridge Dictionary definierar imperialism som ”ett system i vilket ett land styr/regerar över andra länder, och som ibland har använt tvång för att få makt över dem” eller ”en situation i vilket ett land har mycket makt och inflytande över andra, särskilt i politiska och ekonomiska frågor”. Andra definitioner lägger också till makt och inflytande i kulturella frågor.

Marxister beskriver imperialismen som att vårt ekonomiska system, kapitalismen, uppnått sitt högsta stadium. Det klassiska medlet för imperialismen har varit kapitalexport från stater med makt till låginkomstländer för att kunna exploatera naturresurser, råvaror och billig arbetskraft för varuproduktion i imperialistländerna. Samtidigt har konkurrensen om krympande marknader begränsats, vilket bl.a. lett till två världskrig.

Med den nu dominerande nykonservativa/nyliberala kapitalismen har varuproduktionen lagts ut på låginkomstländer för att utnyttja billig arbetskraft och tjänsteexport från de rika länder exploderat. Samtidigt har det ekonomiska systemet blivit allt mer parasitärt genom att kapitalismen finansialiserats. Bankvärlden har blivit den dominerade sektorn globalt och uppfunnit sinnrika spekulativa och riskfyllda värdepapper, som kan handlas med ögonblickliga knapptryckningar på en dator, för att snabbt tjäna stora pengar. Detta ledde till den globala bankkrisen 2007-2008. Hela denna process har utretts av historikern *Adam Tooze* i boken *”Crashed – How a Decade of Financial Crises Changed the World (Viking 2018)”*.

Vad är EU för en institution?

EU eller Europeiska unionen är inte en stat eller land i klassisk mening. EU har aldrig varit ett fredsprojekt. Redan på 30-talet och under Andra världskriget agerade EU:s gudfader Jean Monnet för ett Europas förenta

stater, som i grunden är ett transatlantiskt projekt. Redan i Europeiska kol- och stålgemenskapen 1951, som bildades av EU:s sex klassiska grundarländer, finns embryot till EU:s institutioner idag. Det enda som gudfadern och hans gelikar misslyckats med är att göra EU till en militärunion, efter att franska nationalförsamlingen 1954 röstade ned ett sådant förslag. De sex grundarländerna bildade Europeiska gemenskapen (EG) 1957, som 1992 blev Maastrichtfördraget, då EG omvandlades till en gemensam ekonomisk marknad och politisk union. Maastrichtfördraget innehöll de legala förutsättningarna för en gemensam valuta, som infördes i flertalet medlemsländer 2002.

EU:s stegvisa utveckling mot att bli ett fullvärdigt förenta stater projekt har kantats av en diskussion om federation och konfederation. Med Lisabonfördraget 2008, som är EU:s grundlag, blev även det konfederativa Rådet och Europeiska rådet inskrivet i EU:s grundlag. I artikel 13 FEU står det att Europaparlamentet, Europeiska rådet, Rådet, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens domstol, Europeiska centralbanken och Revisionsrätten är ”unionens institutioner”.

Den 20 november 2008 röstade de borgerliga allianspartierna och socialdemokraterna ja till Lisabonfördraget utan att höra det svenska folket i en folkomröstning. Efter valet 2010 tog riksdagen ett andra beslut under största möjliga tystnad, så att det numera i regeringsformen i 1 kap. om statsskicket grunder står att ”Sverige är medlem i Europeiska unionen”. Denna EU-paragraf eller plattläggningsparagraf motiverades helt sonika med att ”EU-medlemskapet tydligt bör framgå av regeringsformen”. Unionsrätten har nu företräde på i stort sett alla politikerområden framför konkurrerande nationella bestämmelser. Högsta domstolen och Regeringsrätten är idag underställd EU-domstolen. Regeringen konstaterade i propositionen att inför grundlagsändringen att utrikes- och säkerhetspolitiken har beslutanderätten ännu inte överlåtits, men tillägger att ”i realiteten har dock även dessa samarbetsformer långtgående politiska och rättsliga bindningar för Sverige”.

EU är en imperialistmakt

Det råder således ingen tvekan om att EU med sina institutioner har utvecklats till att ha mycket makt och inflytande över länder även om det

ännu till sin karaktär inte är en fullvärdig statsbildning. EU:s imperialistiska karaktär kom, veckan efter Brexitomröstningen 2016, till uttryck i EU:s globala strategi för unionens utrikes- och säkerhetspolitik -*Delade visioner, gemensamma åtgärder: Ett starkare Europa*.

I förordet till strategin skriver Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik tillika Europeiska kommissionens vice ordförande Federica Mogherini att särskilt nu efter Brexit måste EU tänka om hur unionen fungerar, och skriver:

Strategin hyser ambitionen att Europeiska unionen skall ha strategisk autonomi. Detta är nödvändigt för att främja våra gemensamma intressen samt våra principer och värderingar. Vi vet också bäst att sådana prioriteringar uppnås bäst när vi inte är ensamma, och de uppnås bäst i ett internationellt system som bygger på regler och multilateralism. Detta är ingen tid för globala poliser och krigare. Vår utrikes- och säkerhetspolitik måste hantera globala tryck och lokal dynamik; den måste förhålla sig till supermakter men även till allt mer splittrade identiteter. Vår union kommer att arbeta för att stärka våra partner. Vi kommer att fortsätta att fördjupa de transatlantiska förbindelserna och vårt partnerskap med Nato, samtidigt som vi även etablerar kontakter med nya aktörer och undersöker former för samarbete. Vi kommer att investera i regionala ordningar och i samarbete mellan och inom regioner. Vi kommer även att främja en reformerad global styrning som kan möta tjugohundratalets utmaningar. Vi kommer att engagera oss på praktiskt och principfast sätt och kommer att dela det globala ansvaret med våra partner och bidra till att göra den starkare. Vi har lärt oss vår läxa: min grannes och min partners svagheter är mina svagheter. Vi kommer därför att investera i lösningar som alla vinner på och sträcka oss längre än illusionen att internationell politik kan vara ett nollsummespel”.

Därutöver är EU:s kärna fri rörlighet för kapital, varor, tjänster och människor och icke snedvriden konkurrens som det anges i Lissabonfördraget. Vad är denna nykonservativa/nyliberala grundlagsfästa politik om inte grunden för att föra en imperialistisk maktpolitik? Lissabonfördraget är en konstitutionell avart, som t.ex. inte tillåter en socialdemokratisk politik, och som snarare representerar Francis Fukuyama's

postulat om historiens slut och västliberalismens totala seger.

EU:s värdegrund

De sex grundvärdena finns angivna i Lissabonfördragets artikel 2 FEU och lyder:

Unionen skall bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för mänskliga rättigheter, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden skall vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män.

Jag har nyss diskuterat dessa grundvärden som en dimridå för EU-makten i en artikel i Kritiska eu-fakta nr 151. Som imperialistmakt pågår ständigt en diskussion i EU om att unionen måste utvidgas för att lägga under sig nya marknader och territorier. Efter Sovjetunionen och Östeuropas kollaps fastslog det Europeiska rådet 1993 de viktigaste grundvärdena, som då kallades principer för anslutning i de så kallade Köpenhamnskriterierna: Stabila institutioner som garanterar demokrati, rättsstatens principer, mänskliga rättigheter, skydd för minoriteter och en fungerande marknadsekonomi.

Men för politikerna tycks demokrati bara innebära att bli återvalda i nationella val och till EU-parlamentet. Utanför EU verkar demokrati betyda för Väst att rätt president/statsöverhuvud vinner valet, så att beroendet till Väst ligger kvar. Värdet mänskliga rättigheter som rättigheten till arbete, bostad, dricksvatten, infrastruktur, välfärd med mera är bara intressant, när det gynnar den marknadsekonomiska ordningen. Med rättsstatens principer menar EU att länderna måste acceptera fastställd EU-lagstiftning och praxis.

Framförallt med en allmän argumentering för dessa tre grundvärden växte en utvidgningsboom utan motstycke fram med inkluderingen av 10 länder 2004; Cypern, Malta, de tre Baltiska staterna och fem östeuropeiska länder, med den svenska regeringen under Göran Persson som en drivande kraft. År 2007 tillkom Bulgarien och Rumänien. Denna utvidgning gjordes parallellt med att länderna blev medlem i Nato. Tooze redogör i sin bok att inför östutvidgningen var de västeuropeiska bankernas

kapitalöverföringar från EU-länder till ansökarländerna stora. De fyra svenska storbankerna var den helt dominerade investeraren i de Baltiska staterna och hade i början av 2009 utstående fordringar på 86,6 miljarder dollar. Banker i Österrike, Belgien och Frankrike investerade främst i Tjeckien, Tyskland, Italien och Nederländerna i Polen och så vidare. Intressant är att i de angivna EU-länderna hade EU-banker fordringar 2009 på Ryssland på 226,6 miljarder dollar, varav svenska bankers andel var 9,9 miljarder dollar.

Associationsavtal och grannskapspolitik

Inför östutvidgningen använde, och mera generellt använder sig EU av så kallade associationsavtal som verktyg för att utvidga sin globala konkurrenskraft. Avtalen underlättar för västliga banker och företag att exportera kapital och utnyttja billig arbetskraft. Dessa avtal innehåller regelbundet en värdeartikel som kräver respekt för mänskliga rättigheter och demokrati. Men denna artikel är alltid underordnad utökad handel på EU:s villkor och inträngande på nya marknader, som till exempel i fallen med apartheidstaten Israel och den fascistanknutna regimen i Ukraina.

Som komplement till associationsavtalen tillämpar EU även en grannskapspolitik för östliga Europa och Medelhavsområdet. Syftet med denna politik som inte har utvidgningsstatus är att som det heter ”uppgadera förbindelserna”. Sverige och Polen har varit de drivande EU-länderna för den östliga grannskapspolitiken som lanserades på EU-toppmötet i Prag 2009. Det omfattar kranländerna till Ryssland; Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien, Ukraina och Vitryssland. Arkitekterna bakom grannskapspolitiken var den polske utrikesministern Radoslav Sikorski och den allestädes närvarande Carl Bildt. Sverige har till och med utnämnt en ambassadör för det Östliga partnerskapet. Sikorski, Bildt och EU-kommissionens vice ordförande Franz Timmerman var sedan direkt inblandade i förspelet till den fascistanknutna kuppen i Ukraina i februari 2014, som utlöstes av ett av EU föreslaget associationsavtal med Ukraina.

PESCO och EU:s militarisering

Efter kuppen i Ukraina och Krimns återgång till Ryssland är Sveriges och

EU:s officiella ståndpunkt att ”den europeiska säkerhetsordningen” nu är hotad, och underförstått av Ryssland. Från att tidigare ha penetrerat nya marknader med mjuka medel måste unionen nu kraftigt bygga upp sin försvarskapacitet. Detta är en del av EU globala strategi. År 2016 uttalande sig EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker att EU måste bli ”en säkerhetsunion med målet att etablera en EU-armé”. Han har senare preciserat det till 2025, det vill säga i mitten av perioden för EU:s nästa långtidsbudget för 2021-2027. Och EU-parlamentet har uppmanat EU att uppgadera sin militära kapacitet för att kunna använda ”sin fulla potential som en världsmakt”. Utan offentlig debatt sade Sverige riksdagen i december förra året till att bli medlem i PESCO (EU:s permanenta strukturerade militärsamarbete). Det kommer bland annat att påtvinga de ingående medlemsstaterna att höja försvarskostnaderna till 2 procent av BNP. För denna och annan EU-militarisering skall ett nytt utgiftsområde införas i långtidsbudgeten som förhandlas nu. Detta är ett bevis för att EU:s militära integrationsprocess accelererar.

Om detta har i stort sett ingenting skrivits. Det var inte en fråga i valrörelsen, och fredsrörelsen tycks inte ha uppmärksammat frågan. I praktiken är det bara Kritiska eu-fakta (www.nejtilleu.se) som drivit en kampanj mot PESCO och informerat om ”fredsprojektet” EU:s militarisering.

Slutord

Denna genomgång visar att EU har avgörande makt och inflytande över ett stort antal länder, både inom och utom unionen, och nu förbereder sig för framtida tvångsmöjligheter. Det är märkligt att så få progressiva människor diskuterar EU i form av imperialisttermer. EU och Nato har ett symbiotiskt partnerförhållande. Varför bara kritisera det ena benet, men inte det andra?

Jan-Erik Gustafsson

Återta staten!

Inför EU-parlamentsvalet i maj 2019 har progressiva medborgare och större delen av vänstern, inklusive i Sverige, ingen motbild eller vision till bygget av ett alltmer överstatligt Europa. Då är William Mitchells och Thomas Fazis ny bok "Återta staten – En progressiv vision av suveränitet i en värld efter nyliberalismen" (Reclaiming the State. A Progressive Vision of Sovereignty for a Post-Neoliberal World) särskilt välkommen.

Boken undersöker den styrande elitens skäl för den förda globala politiken och föreslår ett progressivt svar. Författarna argumenterar att:

"globaliseringen, även i dess nyliberal form, inte var (är) resultatet av någon inneboende kapitalistisk eller teknologidrivnen dynamik, som oundvikligen måste leda till en förminskning av statens makt, vilket ofta hävdas. Istället är det tvärtom. Det var (är) en process som aktivt var (är) formad och gynnad av staten. Alla de delar som vi uppfattar som den nyliberala globaliseringen var (är) i de flesta fall resultatet av val som regeringar har gjort. Mera allmänt, stater fortsätter att spela en avgörande roll i att gynna, påtvinga och upprätthålla ett nyliberalt internationellt ramverk och dessutom bestämma de inhemska villkoren, som tillåter den globala ackumulationsprocessen att flöda".

Detta är i stor utsträckning resultatet av en avsiktlig och medveten begränsning av den nationella eliten över staters suveräna rättigheter i en process som kallas för avpolitisering. Politiker i Väst har i enlighet med detta syfte sett till att:

- Reducera makten i parlamentariska församlingar och stärka den verkställande makten samt göra den förra mindre representativ (t.ex. som i vissa länder gå från ett proportionellt system till ett majoritetssystem),
- Göra centralbanker formellt oberoende av regeringar,
- Anta "inflationsmål", en ansats som betonar låg inflation som det viktigaste målet för penningpolitiken (som i EU på bekostnad av andra mål som full sysselsättning för centralbankens politik),

- Anta regelbaserade politiska beslut – om allmänna utgifter, skuld som en del av BNP, konkurrensutsättning mm – som begränsar vad politiker kan göra på befallning av sina väljare,
- Underordna departement/förvaltningar finansdepartementets finansiella kontroll,
- Återinföra ett fast växelkurssystem som euron, vilket kraftigt begränsar möjligheten för regeringar att utöva kontroll över den ekonomiska politiken,
- Begränsa kapaciteten för regeringar att reglera i allmänhetens/väljarnas intressen genom verktyg som så kallade investerings-statskonfliktmekanismer (ISDS), som numera skrivs in i de flesta bilaterala investeringsfördrag (av vilket det finns över 4 000) och regionala handelsarrangemang (som FTAA, TTIP, TPP mm),
- Och det mest allvarliga överge nationellt bestämmande till översattliga institutioner och byråkratier som EU.

Författarna skriver:

"Skälet varför regeringarna så villigt 'binder sina händer' är alltför tydligt. Som EU-projektet uppvisar, skapandet av självpåtvingande 'yttre begränsningar' tillät nationella politiker att minska den politiska kostnaden i övergång till nyliberalismen. Detta visas i tydligt i omfattande impopulära åtgärder, som gör existerande regler och 'oberoende' eller internationella institutioner till syndabockar, vilket i sin tur presenteras som en oundvikligen följd av globaliseringens hårda verklighet. Detta i syfte att isolera den makroekonomiska politiken från medborgarnas protester".

I själva verket är kriget mot suveräniteten ett krig mot demokratin. Denna process fördes till sina mest extrema slutsatser i Västeuropa med Maastrichtfördraget 1992, som bäddade in nyliberalismen i EU-bygget, och som följd gjorde slut på Keynesiansk politik som hade varit vanlig årtionden tidigare. Mitchell och Fazi föreslår ett svar:

"Det skall inte komma som någon överraskning att suveränitet har blivit en sammanhållande ram för den nutida politiken under nylibe-

ralismens krig mot suveräniteten och de olycksbådande effekterna av avpolitiseringen ... på samma väg är det helt naturligt att revolten mot nyliberalismen först och främst måste ta formen av en återpolitisering av den nationella beslutsprocessen. Det betyder mer demokratisk kontroll över politiken, och särskilt över de skadliga globala flöden nyliberalerna har släppt lös. I avsaknad av en supranationalistisk representation kan med nödvändighet demokratisk kontroll bara utövas på den nationella nivån”.

Mitchell och Fazi sätter också EU in i sammanhanget:

EU är helt och klart inget undantag. Sakligt uppfattas EU av många som förkroppsligandet av teknokratiskt styre och med en elit med ett svalt förhållande till medborgarna, vilket visades i Brexitomröstningen och i den utbredda euroskeptisism som omfamnar kontinenten. I denna förståelse ... skall vänstern inte uppfatta Brexit – och rent allmänt EU:s och den monetära unionens rådande kris – som en orsak till desperation, utan snarare som en möjlighet att (på nytt) omfamna en progressiv emancipatorisk vision av nationell suveränitet samt förkasta EU:s nyliberala tvångströja för att genomföra en verklig socialistisk plattform (vilket är omöjligt inom EU och eurozonen)”.

De fortsätter.

”För att göra detta måste de (vänstern) komma till tals med det faktum att suveräna stater, långt ifrån hjälplösa, fortfarande innehar resurser för demokratisk kontroll av nationens ekonomi och finanser. Kampen för suveränitet är i sista ändan en kamp för demokratin. Det behöver inte ske till förfång för ett verkligt europeiskt samarbete. Tvärtom, genom att tillåta regeringarna att maximera välmåendet för sina medborgare kan de och bör de lägga grunden för ett förnyat europeiskt projekt, som baseras på multilateralt samarbete mellan suveräna stater”.

Så som den politiska situationen ser ut i Sverige idag är det knappast sannolikt att något riksdagsparti kommer att ens lyfta upp diskussionen om Europa till Mitchells och Fazis nivå. Riksdagspartierna är ännu så länge alltför inbäddade i det alltmer sönderfallande EU-projektet.

Jan-Erik Gustafsson

Nej till EU till EU:s skriftserie Nr 1 2019

**Folkrörelsen Nej till EU är en
partipolitiskt obunden organisation
som verkar för att
Sverige ska lämna EU**

**Stöd Nej till EU genom
medlemskap, prenumeration på
Kritiska EU Fakta eller
ge ett bidrag - pg 4330207-4.**

Folkrörelsen Nej till EU
Viktoriahuset, Linnégatan 21, 4 tr,
413 04 Göteborg
Tel. 031-701 01 77
Fax. 031-13 16 03
e-post: kansli@nejtill.eu.se
www.nejtill.eu.se